Lieta Nr.C29496313
CA-1741/27, 2016.gads

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
**2016.gada 23.maijā**

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Inta Zaļā,
tiesneši Svetlana Beļajeva un Lelde Grauda,
ar sekretāri Sabīni Melderi,
piedaloties AS "NORVIK BANKA" pārstāvim /pers. D/,
Rīgā, Brīvības bulvārī 34, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS "NORVIK BANKA" prasībā pret /pers. E/ par parāda piedziņu un /pers. E/ pretprasībā par prasījuma atzīšanu par neesošu, materiālā un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu sakarā ar /pers. E/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 15.septembra spriedumu.

**Aprakstošā daļa**

[1.] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2012.gada 27.decembrī saņemts AS "NORVIK BANKA" prasības pieteikums par parāda piedziņu pret /pers. E/, lūdzot tiesai piedzīt no /pers. E/ par labu AS "NORVIK BANKA" no līguma izrietošās un neizpildītās saistības – atļautā kredīta parādu LVL 4 600, neatļautā kredīta parādu LVL 130,07 apmērā, procentus LVL 469,34 un līgumsodu LVL 454,40 apmērā, kopā piedzīt naudas summu LVL 5 653,81.

[1.1.] Prasības pieteikuma pielikumā pievienots /pers. E/ 2006.gada 15.decembra pieteikums AS "NORVIK BANKA" par VIVA norēķinu kartes saņemšanu. Starp AS "NORVIK BANKA" kā banku un /pers. E/ kā klientu 2006.gada 15.decembrī noslēgts līgums Nr.VK10020116 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu. Līgumā noteikts kartes konts /numurs/ un atļautā kredīta apmērs noteikts LVL 350 ar atmaksas termiņu pēc 24 mēnešiem.

Saskaņā ar minētā līguma 4.1.punktu banka atvēra klientam kartes kontu un izsniedza karti, pamatojoties uz noslēgto līgumu. Atbilstoši līguma 5.1.punktam par atļautā kredīta izmantošanu klients maksā bankai procentus saskaņā ar noteiktiem tarifiem. Saskaņā ar 5.2.punktu tiek uzskatīts, ka klients, lietojot karti, izmanto kredītu vai tā daļu katru reizi, kad banka saņem informāciju par darījuma, kura rezultātā pārsniegts klienta paša naudas līdzekļu atlikums kartes kontā, veikšanu.

Līgumā noteikts, ka neatļautais kredīts ir tāds, kas pārsniedz bankas noteikto limitu. Saskaņā ar līguma 5.10.punktu par neatļautā kredīta izmantošanu klients maksā līgumsodu par patēriņu saskaņā ar noteiktiem tarifiem. Līgumsods tiek aprēķināts no dienas, kad banka saņēmusi informāciju par darījumu, kura rezultātā pieļauts atļautā kredīta pārtēriņš, veikšanu līdz tā dzēšanas dienai.

Atbilstoši līguma 5.11.punktam ikmēneša maksājums ir jāsamaksā līdz maksājuma datumam, kas ir katra mēneša 20.datums. Gadījumā, ja klients maksājumu nav veicis, ir jāmaksā līgumsods saskaņā ar noteiktajiem tarifiem.

Līguma 13.3.punkts paredz bankas tiesības izbeigt līgumu, ja klients nepilda savas saistības saskaņā ar līgumu.

Starp pusēm 2007.gada 25.aprīlī noslēgts papildnolīgums Nr.1 pie līguma /numurs/ par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu. Saskaņā ar papildnolīgumu Nr.1 atļautais kredīts palielināts līdz LVL 2 200. Saskaņā ar 2007.gada 23.oktobra papildnolīgumu Nr.2 pie līguma /numurs/atļautā kredīta apmērs palielināts līdz LVL 2 400. Tāpat ar 2007.gada 26.oktobra papildnolīgumu Nr.3 pie līguma /numurs/palielināts atļautā kredīta apmērs līdz LVL 4 600.

[1.2.] Prasības pieteikumā norādīts, ka /pers. E/ nav pildījusi ar VIVA norēķinu kartes līgumu uzņemtās saistības. Pēdējais maksājums no /pers. E/ saņemts 2009.gada 9.aprīlī.

AS "NORVIK BANKA" 2009.gada 2.oktobrī atbilstoši līguma 13.3.puntkam izbeidza VIVA norēķinu kartes līgumu un slēdza /pers. E/ kredītu. Pēc līguma izbeigšanas maksājumi netika veikti.

[1.3.] Prasības pieteikumā norādīts, ka /pers. E/ neizpildīto saistību apmērs ir LVL 5 653,81. Parāds sastāv no neatmaksātā atļautā kredīta LVL 4 600, neatmaksātā neatļautā kredīta LVL 130,07 apmērā, procentiem par atļautā kredīta izmantošanu LVL 469,34 apmērā, līgumsoda par neatļautā kredīta izmantošanu LVL 37,07 un līgumsoda par samaksas nokavējumu LVL 417,33.

Saistībā ar parāda aprēķinu norādīts, ka procenti un līgumsods aprēķināti par laika periodu no 2008.gada 22.decembra līdz 2009.gada 2.oktobrim.

[2.] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2013.gada 1.februārī saņemts atbildētājas paskaidrojums, kurā norādīts, ka parāds LVL 5 653,81 netiek atzīts.

Atbildētājas ieskatā prasītājs netaisni iedzīvojoties uz atbildētājas rēķina, prasība neesot pierādīta un prasītāja atkāpšanās no līguma esot pretrunā ar principu, ka līgumi jāpilda.

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2013.gada 5.februārī saņemts atbildētājas paskaidrojuma papildinājums. Atbildētāja paskaidroja, ka bijusi AS "NORVIK BANKA" kliente kā fiziska persona, kā investore un arī kā juridiska persona. VIVA norēķinu kartes konts tika papildināts no vairākiem kontiem un izmantots visu minēto dalībnieku vajadzībām.

[3.] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2013.gada 19.martā saņemta prasītāja atsauksme uz atbildētājas iesniegto paskaidrojumu.

Prasītājs norādīja, ka starp pusēm līgums tika noslēgts tiesīgi, ievērojot pušu tiesības un tiesību normas. Atbildētāja, parakstot līgumu ir apstiprinājusi, ka ir iepazinusies ar līguma saturu un apņemas to pildīt. Atbildētāja nav vērsusies pie prasītāja ar lūgumu grozīt kādu no līguma punktiem.

Atbilstoši Civillikuma 1587.pantam, uz ko atbildētāja atsaukusies savā paskaidrojumā, atbildētājai ir pienākums atmaksāt no līguma izrietošās parādsaistības pret banku. Saistībā ar paskaidrojumā minētajiem iebildumiem par tarifu likmēm prasītājs paskaidroja, ka saskaņā ar līgumu bankai bija tiesības izmainīt tarifu likmes un atbildētāja apņēmās patstāvīgi noskaidrot tarifu likmes izmaiņas.

[4.] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2014.gada 7.janvārī saņemts prasītāja paskaidrojums, no kura izriet, ka atbildētājai AS "NORVIK BANKA" atvērti vairāki konti.

[5.] Tiesas sēdē 2014.gada 20.janvārī atbildētāja iesniedza atsauksmi uz prasītāja paskaidrojumu, iebilstot, ka viņai AS "NORVIK BANKA" ir atvērti nevis deviņi, bet gan 15 konti, kā arī atbildētāja izteica viedokli par slēptajām procentu likmēm un norādīja uz darbībām kontos.

[6.] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2014.gada 11.novembrī saņemts atbildētājas paskaidrojuma papildinājums, kurā lūgts noraidīt prasību.

Atbildētāja, atsaucoties uz judikatūru, norādījusi iebildumus attiecībā uz prasītāja aprēķināto līgumsodu un procentiem. Atbildētājas ieskatā starp pusēm nepastāv aizdevuma attiecības.

[7.] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2015.gada 26.maijā saņemts atbildētājas pretprasības pieteikums. No pretprasības pieteikuma lūguma daļas izriet, ka atbildētāja lūdza tiesai atzīt, ka atbildētājai nav parāda, attiecīgi prasītājam nav prasījumu tiesību, kā arī lūdza tiesai piedzīt no prasītāja par labu atbildētājai zaudējumus EUR 10 000 un morālā kaitējuma atlīdzību EUR 28 457,44.

[7.1.] Pretprasības pieteikumā atbildētāja norādīja, ka atbildētāja priekšlaicīgi esot atmaksājusi kredīta pamatsummu LVL 4 600, procentus LVL 338,46 apmērā, sodu LVL 0,06 un komisiju LVL 133,70 apmērā, kopā atmaksāja kredītu LVL 5 072,22 laika periodā no 2006.gada 15.decembra līdz 2008.gada 7.jūlijam norēķinu kartes VIVA kontā iemaksājot LVL 5 276,83.

[7.2.] Atbildētājas ieskatā prasītājs esot ļaunprātīgi izmantojis atbildētājas uzticību, ieturot procentus no atbildētājas naudas līdzekļiem, prasītājs izkrāpis no atbildētājas norēķinu kartes VIVA konta naudas līdzekļus un piesavinājies atbildētājas naudas līdzekļus. Tādējādi prasītājs veicis neatļautu darbību attiecībā uz atbildētāju kā godprātīgu un nevainīgu personu.

[7.3.] Atbildētāja norādīja, ka ir pierādīts zaudējumu nodarīšanas fakts un no prasītāja piedzenami zaudējumi EUR 10 000, jo atjaunot stāvokli pirms zaudējumu nodarīšanas nav iespējams. Atbildētāja lūgusi arī morālā kaitējuma, kas atbildētājai nodarīts prasītāja rīcības dēļ, atlīdzību.

[8.] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa 2015.gada 15.septembrī nosprieda prasību apmierināt un pretprasību noraidīt. Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 15.septembra spriedumu no atbildētājas par labu prasītājam piespriests neatmaksātais atļautais kredīts EUR 6 545,21 apmērā, neatmaksātais neatļautais kredīts EUR 185,07 apmērā, līgumiskie procenti EUR 667,81 par laika periodu no 2009.gada 14.aprīļa līdz 2009.gada 2.oktobrim, līgumsods par neatļautā kredīta izmantošanu EUR 52,75 par laika periodu no 2009.gada 14.aprīļa līdz 2009.gada 2.oktobrim, līgumsods par ikmēneša maksājumu samaksas nokavējumu EUR 593,81 par laika periodu no 2009.gada 20.aprīļa līdz 2009.gada 2.oktobrim, tiesas izdevumus EUR 375,30 apmērā, kopā piedzīta naudas summa EUR 8 419,94 apmērā, kā arī prasītājam noteiktas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās, bet neatmaksātās pamatparāda summas.

[8.1.] Pirmās instances tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1402. un 1511.pantu, konstatēja, ka starp pusēm noslēgtais līgums nav apstrīdēts un ir spēkā. Tiesa secināja, ka līgumā ietvertie noteikumi par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu noteikumi reglamentē attiecības starp Banku un klientiem, kuri izmanto Bankas izsniegtās VIVA norēķinu kartes. Tādējādi pirmās instances tiesa atzina, ka atbildētājas iebildumi, ka līgumā nav punktu 1.12., 1.13., 1.14., 1.9., 1.10., 5.3., 1.22., 5.10., 1.11., 5.11., 5.8., 13.3., uz kuriem atsaucies prasītājs prasības pieteikumā, nav pamatoti. Šajā sakarā tiesa konstatēja, ka līgumā esot tieša norāde uz VIVA norēķinu karšu izsniegšanas un lietošanas noteikumiem, to grozījumiem un papildinājumiem ir līguma par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu neatņemama sastāvdaļa.

Tiesa secināja, ka parakstot līgumu, atbildētāja apstiprinājusi, ka pirms līguma parakstīšanas ir iepazinusies ar līguma saturu un līguma par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu noteikumiem, kā arī ar noteikumiem par norēķinu konta atvēršanu un apkalpošanu, to saturs atbildētājai bija saprotams un atbildētāja tiem piekrita un apņēmās izpildīt.

[8.2.] Pirmās instances tiesa atsaucās uz līguma noteikumu 1.10. un 1.11.punktu un konstatēja atbildētājas kredīta limita vairākkārtēju palielināšanu. No atbildētājas konta Nr.LV02 LATB 0007 1107 0486 6 izraksta par laika periodu no 2006.gada 15.decembra līdz 2012.gada 29.novembrim, tiesa secināja, ka konta atlikums ir negatīvs – LVL 4 730,07 (lietas 16.-18.lapa) un no parāda aprēķina tiesa secināja, ka LVL 4 600 ir atļautā kredīta parāds un LVL 130,07 ir neatļautā kredīta parāds. Šajā sakarā tiesa norādīja uz līguma noteikumu 1.12., 1.13., 1.14., 5.2. un 5.3.punktu.

[8.3.] Pirmās instances tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1431.pantu, atzina, ka neesot pamatots atbildētājas viedoklis, ka līgums ar atbildētāju netika apspriests. Atbildētāja parakstījusi līgumu par VIVA kartes izsniegšanu un lietošanu, kā arī atbildētāja parakstījusi iesniegumus par kartes konta atļautā kredīta limita palielināšanu. Līdz ar to tiesa atzina, ka atbildētāja, parakstot līgumu, bija iepazinusies ar līguma noteikumiem, izteikusi gribu un piekritusi līguma nosacījumiem. Savukārt vienošanās tipveida forma, tiesas ieskatā, pati par sevi nenozīmē, ka vienošanās nebūtu apspriestas. Šajā sakarā tiesa norādīja uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.pantu, 6.panta trešās daļas no 2. līdz 12.punktam, secinot, ka līguma noteikumu neapspriešanas fakts pats par sevi nevar būt pietiekams pamats, lai to kvalificētu kā patērētāja tiesību aizskārumu, bet ir jākonstatē arī attiecīgo noteikumu netaisnīgums un līdz ar to neatbilstība pušu vienlīdzības principam.

Tiesa konstatēja, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, ka līguma noslēgšana būtu atbildētājai uzspiesta un atbildētāja būtu piespiesta parakstīt līgumu un lietot izsniegto karti.

[8.4.] Saistībā ar atbildētājas izteiktajiem iebildumiem, tiesa atzina, ka atbildētāja aizdevuma līgumam kļūdaini piemēro pirkuma līguma noteikumus. Aizdevuma līgumu kā reāllīgumu raksturojot Civillikuma 1934.pants. Šajā sakarā tiesa norādīja, ka noslēdzot līgumu par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu atbildētājai tika izsniegta karte „VIVA Maestro", sniegts pakalpojums – iespēja norēķināties ar minēto karti, kā arī tika piešķirts noteikts naudas līdzekļu apmērs, nosakot pienākumu atdot minēto summu tādā pašā daudzumā un atbilstoši Civillikuma 1756.pantam pielīgta saistība maksāt procentus. Tiesa atzina, ka kartes „VIVA Maestro" izsniegšana atbildētājai tikai nodrošināja iespēju saņemt piešķirtos naudas līdzekļus, kas arī ir tika izmantoti.

[8.5.] Saistībā ar līgumā noteiktajiem tarifiem, tiesa norādīja uz līguma noteikumu 1.22.punktu un atbildētājas iebildumus, ka lietas materiālos nav pierādījumu par tarifu likmēm, atzina par nepamatotiem. Tiesa no prasības pieteikuma pielikumā pievienotā Bankas Valdes sēdes protokola izraksta, ar kuru tika apstiprinātas Tarifu likmes, secināja, ka līguma spēkā esamības laikā tarifu likmes netika izmainītas un tarifi kartei VIVA Maestro noteikti 2005.gada 21.aprīļa prasītāja valdes sēdes protokolā Nr.43/2005 - mēneša procentu likme par atļauto kredītu 1,79 % (gadā tas ir 21,48%), līgumsoda procenti par pārtēriņu dienā 0,167% (gadā tas ir 60%), līgumsoda procenti dienā par ikmēneša maksājuma kavējumu (no nokavētā ikmēneša apjoma) – 0,25% dienā (gadā tas ir 90%). Saistībā ar tarifiem tiesa norādīja uz līguma noteikumu 3.1.punktu.

[8.6.] Tiesas ieskatā atbildētāja ar pierādījumiem nav atspēkojusi prasītāja apgalvojumu par to, ka atbildētāja nepildīja ar VIVA kartes līgumu uzņemtās saistības, neveica maksājumus atbilstoši apmaksas noteikumiem. No konta izraksta tiesa secināja, ka atbildētāja pēdējo maksājumu veikusi 2009.gada 9.aprīlī LV 0,01 apmērā.

[8.7.] Saistībā ar atbildētājas iebildumiem par to, ka prasītājs nepamatoti atkāpies no līguma, tiesa atsaucās uz Civillikuma 1589.pantu un līguma noteikumu 5.8.punktu un 13.1.punktu, kā arī 2007.gada 26.oktobra papildnolīgumu Nr.3 pie līguma Nr.VK10020116, saskaņā ar kuru kredīta LVL 4

600 atmaksas termiņš tika noteikts līdz 2009.gada 26.oktobrim. Prasītājs 2009.gada 2.oktobrī izbeidza VIVA kartes līgumu vienpusējā kārtā un slēdza atbildētājai kredītu, pamatojoties uz līguma 13.3.punktu. Vienlaikus prasītāja norādīja, ka saistības nepilda kopš 2009.gada 9.aprīļa. Šajā sakarā tiesa norādīja, ka minētos apstākļus apstiprina arī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2009.gada 2.novembra lēmums lietā Nr. 3-12/6932/7 par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtā.

Tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1588.pantu, norādīja, ka vienas puses saistību nepildīšana nedod otrai pusei tiesības nepildīt savas saistības un šie jautājumi jārisina ar abu pušu piekrišanu, savukārt Civillikuma 1589.pants paredz izņēmumu, kādā vienpusēja atkāpšanās no līguma un kredīta atmaksas pieprasīšana pirms termiņa ir pielaižama gadījumā, kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta. Tiesa secināja, ka, iestājoties saistību neizpildes gadījumam, prasītāja bija tiesīga vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt no atbildētājas pirms termiņa neatmaksātā aizdevuma, procentu un līgumsoda summu. Līgums uzskatāms par izbeigtu ar 2009.gada 2.oktobri, jo tas ir datums, kad prasītājs izbeidza VIVA kartes līgumu vienpusējā kārta un slēdza atbildētājai kredītu.

[8.8.] Saistībā ar atbildētājas iebildumiem par kartes lietošanas termiņu tiesa norādīja uz līguma noteikumu 2.4. un 10.punktu. Tiesas ieskatā atbildētāja kļūdaini kartes lietošanas derīguma termiņu saistīja ar līguma spēkā esamības momentu, jo norēķinu karte pēc būtības ļauj izmantot pakalpojumu – iespēju norēķināties ar minēto karti piešķirto naudas līdzekļu apmērā. Savukārt, ja kartes derīguma termiņš ir beidzies, tas nozīmē, ka kartes lietotājs nevar šo karti lietot, norēķināties ar to. Līguma spēkā esamību, kartes derīguma termiņš, ja pakalpojuma sniedzējs nav atteicis pakalpojumu, neietekmē.

[8.9.] Attiecībā uz atbildētājas apgalvojumu, ka, izbeidzot līgumu, prasītājam bija jāizmaksā kādas summas atbildētājai un prasītājs šīs saistības nav izpildījis, tiesa norādījusi, ka šādam atbildētājas apgalvojumam nav apstiprinājuma. Tāpat arī atbildētājas apgalvojums, ka atbildētājai, veicot darbības kontā, pazuduši naudas līdzekļi, kas atradušies bankas kontā, neapstiprinās ar pierādījumiem. Tiesa atzina, ka lietā esot pierādīts, ka atbildētājai tika piešķirta karte ar atļauto kredītu LV 4 600 un aizdevums, saskaņā ar līguma 5.1.punktu, kartes atļautā limita parāda dzēšanai.

Lietā neesot strīda par to, ka atbildētājai bija atvērti vairāki konti, ka arī bija divi līgumi par VIVA karti un Maestro „Preču karti". Atbildētāja paskaidroja, ka nauda tika virzīta no viena konta uz otru kontu un atbildētāja izmantoja VIVA kartes norēķinu kontā esošos naudas līdzekļus, pārskaitot naudu no viena kontu uz otru kontu, veicot noguldījumus. No konta izraksta tiesa secināja, ka atbildētāja vairākas reizes no VIVA kartes konta veikusi pārskaitījumus ar mērķi „Norēķinu konta papildināšana. Saņēmējs pers. E/. Atbilstoši prasītājas norādītajam, atbildētāja naudas līdzekļus no VIVA kartes norēķinu konta pārskaitījusi uz savu norēķinu kontu /numurs/, ko apliecina konta izraksts.

Tiesa atzina, ka starp pusēm noslēgtais līgums, nav aizdevuma līgums tā klasiskajā izpratnē, proti, ar vienreizēju naudas aizdošanu un atdošanu. Faktiski tiek pieļauta vairākkārtēja kreditēšana, tiek piešķirts naudas līdzekļu limits, kuru var izmantot visu, daļēji, vai neizmantot vispār. Izmantojot kādu noteiktu naudas summu no piešķirtā limita, tā zināmā laikā posmā ir jāatmaksā ar procentiem. Tādējādi atbildētāja kļūdaini uzskatīja, ka, ja 2008.gada 7.jūlijā konta atlikums bijis pozitīvs, tad visa nauda ir atgriezta. No konta izrakstiem ir redzams, ka arī pēc 2008.gada 7.jūlija atbildētāja ir skaitījusi kontā naudu, kā arī ir pārskaitījusi naudas līdzekļus no VIVA kartes kontu uz citu savu kontu. Darījumu skaits un darījumu summas, arī izskaidro konta apgrozījumu LV 23 000 LVL.

Tiesa vērtēja lietas dalībnieku argumentus par atbildētājas iemaksām maržinālajā kontā. No maržinālā konta izraksta tiesa secināja, ka atbildētāja ir pirkusi un pārdevusi dolārus, uz 2008.gada 22.oktobri atbildētājas kontā ir bijuši 1 190 ASV dolāri, savukārt uz 2008.gada 23.oktobri bilance bija negatīva – 9 620 ASV dolāri. Taču neviens lietā esošais pierādījums neapliecinot faktu, ka prasītājam būtu bijis kāds pienākums saistībā ar naudas līdzekļus pārskaitīšanu uz VIVA kartes norēķinu kontu. Vienlaikus tiesa norādīja, ka gadījumā, ja atbildētājai bijušas pretenzijas saistībā ar maržinālos kontos esošo naudas līdzekļu pazušanu, tad šis jautājums nav risināms šīs tiesvedības ietvaros.

[8.10.] Saistībā ar atbildētājas apgalvojumu, ka prasītāja iesniegtais konta izraksts ir viltots tiesa konstatēja, ka prasītāja iesniegtais VIVA kartes konta izraksts ir par laika periodu no 2006.gada 15.decembra līdz 2012.gada 29.novembrim un beigu atlikums norādīts LVL 4 730,07. Savukārt atbildētāja iesniegusi šī konta izrakstu par laika periodu no 2006.gada 1.jūlija līdz 2009.gada 17.martam, kurā ir norādīts debets LV 23 115,65 un kredīts LVL 23 115,65. Šajā sakarā tiesa secināja, ka atbildētājas iesniegtais konta izraksts ir par laika periodu no 2006.gada 1.jūlija līdz 2009.gada 17.martam, taču operācijas kontā ir fiksētas no 2006.gada 15.decembra un informācija par veiktajām operācijām ir identiska informācijai, kas norādīta prasītāja iesniegtajā konta izrakstā, izņemot konta izraksta beigas. Tiesas ieskatā, nav pamata apšaubīt, ne prasītājas iesniegto konta izrakstu, ne arī atbildētājas iesniegto konta izrakstu. Fakts, ka atbildētājas konta izrakstā ir norādīts, ka konta debets ir 23 115,65 LVL, kredīts 23 115,65 LVL, nepierāda atbildētājas parāda neesamību.

Faktam, ka 2008.gada 7.jūlijā atbildētājas kontā bija lielāki naudas līdzekļi, nekā paredzēja līgums, nav izšķirošas nozīmes strīda izšķiršanai, jo būtiskākais šajā strīdā, ir tas, vai uz 2009.gada 2.oktobri prasītajam bija tiesības atkāpties no līguma un, vai atbildētāja pildīja no līguma izrietošos pienākumus veikt ikmēneša maksājums, ja izlietots kredīta limits un, vai atbildētāja atmaksājusi visu piešķirto kredītu. Šajā sakarā tiesa secināja, ka atbildētāja nepildīja no ar līguma izrietošos pienākumus.

[8.11.] Saistībā ar aprēķinātajiem procentiem tiesa norādīja uz Civillikuma 1753., 1756. un 1946.panta pirmo daļu, kā arī līguma noteikumu 5.1. un 5.2.punktu. Pārbaudot prasītāja aprēķinu, kopsakarā ar 2005.gada 21.aprīļa prasītāja valdes sēdes protokola Nr.43/2005 izrakstu par tarifiem - mēneša procentu likme par atļauto kredītu 1,79 %, kas gadā ir 21,48%, un secinot, ka saistības, kas izriet no noslēgtā līguma atbildētājai ir saistošas, kā arī pamatojoties uz prasītājas iesniegto parāda aprēķinu, tiesa atzina, ka prasītājam ir tiesības prasīt līgumiskos procentus par atļautā kredīta izmantošanu.

Saistībā ar prasītāja lūgumu piedzīt no atbildētājas līgumsodu par neatļautā kredītu izmantošanu un līgumsodu par ikmēneša maksājumu samaksas nokavējumu tiesa norādīja uz Civillikuma 1716., 1717. un 1720.panta 2.punkts, kā arī līguma noteikumu 5.10. un 5.11.punktu. Tiesa konstatēja, ka atbildētāja ilgstošā laika periodā neveica maksājumus, līdz ar to atbildības piemērošana ir saprātīga un taisnīga reakcija pret pārkāpumu. Pārbaudot prasītāja aprēķinu, kopsakarā ar 2005.gada 21.aprīļa prasītāja valdes sēdes protokola Nr.43/2005 izrakstu par tarifiem - līgumsoda procenti par pārtēriņu dienā 0,167%, kas gadā ir 60%, līgumsoda procenti dienā par ikmēneša maksājuma kavējumu 0,25% dienā, kas gadā ir 90%, secinot, ka saistības, kas izriet no noslēgtā līguma atbildētājai ir saistošas, kā arī pamatojoties uz prasītājas iesniegto parāda aprēķinu, atzīstot līgumsodu par samērīgu ar pamatparāda summu un taisnīgu pametumu par saistību nepildīšanu, tiesa atzina, ka prasītāja tiesības prasīt līgumsodu gan par neatļauto kredīta izmantošanu, gan par ikmēneša maksājumu samaksas nokavējumu.

[8.12.] Tiesa spriedumā vērtēja atbildētājas pretprasībā norādīto materiālā zaudējuma prasījumu – nodrošināt mūža pensiju 10 000 EUR ik ceturksni. Šajā sakarā tiesa norādīja uz Civillikuma 1770., 1771., 1772., 1773. 1775. un 1779.pantu un nekonstatēja prasītāja prettiesisku rīcību, tādēļ tiesa atzina, ka nav pamata vērtēt zaudējumu apmēru un cēlonisko sakaru. Tiesa atzina, ka prasītājam zaudējumu atlīdzības pienākums nav iestājies.

[8.13.] Saistībā ar atbildētājas lūgumu piedzīt no prasītāja morālā kaitējuma atlīdzību EUR 28 457,44 apmērā, paskaidrojot, ka ar savām darbībām prasītājs esot sagrāvis atbildētājas reputāciju, tiesa norādīja uz Civillikuma 1635.panta pirmo, otro un trešo daļu un Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu. Tiesa nekonstatēja prasītāja neatļautu darbību, prasītājs nav veicis darbības, aizskarot atbildētājas nemantiskās tiesības vai nemantiskus labumus, kuru sekas būtu atbildētājas fiziskas vai garīgas ciešanas. Tāpat tiesa nekonstatēja cēlonisko sakaru starp prasītāja darbībām norēķinu kartes izsniegšanā un prasības celšanā par parāda piedziņu, un atbildētājas pienākumu aizdevumu atmaksāt.

[8.14.] Tiesa, atsaucoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1759.panta 1.punktu un1765.pantu, noteica prasītāja tiesības saņemt no

atbildētājas likumiskos 6% gadā no pamatparāda summas EUR 6 545,21 par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus par to, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[9.] Par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 15.septembra spriedumu atbildētāja iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzībā atbildētāja pēc būtības uzturēja argumentus, kas izteikti paskaidrojumā un pretprasības pieteikumā. Atbildētāja arī norādījusi argumentus saistībā ar konkurences tiesībām un tiesu praksi, kā arī norādījusi uz apstākļiem saistībā ar citiem kontiem, kas atvērti AS "NORVIK BANKA". Atbildētāja pretēji pirmās instances tiesai uzskatīja, ka lietā ir konstatējams zaudējumu atlīdzināšanas pamats – prasītāja prettiesiska rīcība un cēloniskais sakars, kā arī prasītājam ir jāatlīdzina morālais kaitējums, kas tādējādi atbildētājai radīts.

[10.] Lieta apelācijas instances tiesā 2016.gada 12.maijā izskatīta pēc būtības, piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. D/ un atbildētājai.

Prasītāja pārstāvis tiesai iesniedza Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 14.decembra rīcības sēdes lēmumu, ar kuru atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar atbildētājas iesniegto kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2014.gada 17.jūnija spriedumu civillietā Nr.C29774811.

**Motīvu daļa**

[11.] Pārbaudot lietas materiālus un izvērtējot pušu argumentus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma, pretprasība ir nepamatota un apelācijas sūdzība ir noraidāma.

Savu viedokli Civillietu tiesas kolēģija pamato uz turpmāk minētajiem argumentiem.

Civilprocesa likuma 432.panta piektajā daļā noteikts, ka gadījumā, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākas instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā norādītie motīvi ir pamatoti un pareizi, līdz ar to Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai.

[12.] Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka prasītāja pārstāvja tiesas sēdē iesniegtais Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 14.decembra rīcības sēdes lēmums lietā Nr.C29774811 ir pieņemts līdzīgā civillietā starp tām pašām pusēm tikai par cita veida kartes izsniegšanas, izmantošanas un kredīta līgumu. Augstākās tiesas Civillietu departamenta lēmumā ir vērtēti atbildētājas iesniegtajā kasācijas sūdzībā minētie argumenti, kas pēc būtības ir līdzīgi arī šajā lietā izteiktajiem atbildētājas argumentiem.

Augstākās tiesas Civillietu departamenta lēmumā ir norādīts, ka nav nozīmes apgrozījumam kartes kontā, jo izšķiroša nozīme ir tikai tam, vai atbildētāja ir atbilstoši pildījusi saistības, kas izrietēja no konkrētā līguma.

Tāpat Augstākās tiesas Civillietu departamenta lēmumā, vērtējot atbildētājas argumentu par vairākiem atbildētājas atvērtajiem kontiem, norādīts, ka prasītājam nebija pienākums neizpildīto saistību summas norakstīt no citiem atbildētājas kontiem, jo atbildētājai pašai bija jāseko līdzi savu saistību izpildei un naudas līdzekļi jāieskaita aizdevuma kontā.

Ievērojot to, ka Augstākās tiesas Civillietu departamenta lēmums ir pieņemts līdzīgā lietā starp tām pašām pusēm, Civillietu tiesas kolēģija ņem vērā lēmumā minētos argumentus, izskatot šo civillietu.

[12.1] Saistībā ar atbildētājas argumentiem par konta apgrozījumu, kas pārsniedzis prasītā parāda summu, Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka konta apgrozījums nav noteikts kritērijs, kas norādītu uz saistības apmēru vai parāda atmaksu, jo to veido visu maksājumu kopums – gan izejošie, gan ienākošie maksājumi dažādos kontos. Civillietu tiesas kolēģija atzīst par pamatotu prasītāja pārstāvja un pirmās instances tiesas minēto, ka prasītāja un atbildētājas iesniegtie konta izraksti apstiprina, ka konta atlikums ir negatīvs prasītāja norādītā atļautā un neatļautā kredīta pamatparāda apmērā - LVL 4 730,07. Vienlaikus apstāklis, ka konta apgrozījums pārsniedzis parāda summu, nav par pamatu, lai uzskatītu, ka parāds būtu dzēsts.

[12.2.] Savukārt tas, ka atbildētājas kontā ir bijuši naudas līdzekļi, kas pārsniedza prasīto maksājumu summu, Civillietu tiesas kolēģija norāda uz VIVA norēķinu kartes izsniegšanas un lietošanas līguma 5.11.punktam, no kura izriet, ka atbildētājai ir pienākums pašai veikt ikmēneša maksājumus izsniegtā atļautā un neatļautā kredīta atmaksai saskaņā ar noteiktajiem tarifiem. Savukārt līguma 6.sadaļā ir paredzētas prasītāja tiesības, nevis pienākums, norakstīt naudas līdzekļus no atbildētājas konta. No lietā esošā konta izraksta un parāda aprēķina (sk. lietas lapa 16-18, 14-15) ir redzams, ka atbildētāja jau no 2008.gada decembra sāka kavēt maksājumu veikšanu un veiktās iemaksas nav bijušas pietiekamas, lai pilnībā segtu izlietoto naudas summu.

[13.] Civillietu tiesas kolēģija secina, ka strīda pamatā ir aizdevuma līgums. Atbildētāja noslēgto līgumu par norēķinu konta un kartes VIVA atvēršanu un izsniegšanu nav apstrīdējusi, līdz ar to atbilstoši Civillikuma 1587.panta nosacījumiem tas atbildētājai ir saistošs. Lietā nav strīds par to, ka kredīta summas atbildētājai tika izsniegtas, kas atbilst reāllīguma nosacījumiem, un atbildētāja, slēdzot līgumu par šīm saistībām un to izpildi, tika pilnībā informēta, uzņemoties atbildību par saistību izpildi.

Par to, ka atbildētāja apzinājās savas rīcības sekas un uzņemtās saistības, liecina fakts, ka atbildētāja parakstījusi kopā četrus dokumentus par VIVA norēķina kartes konta atvēršanu, kontam piesaistītā kredīta izsniegšanu un kredīta limita palielināšanu.

[14.] Pārbaudot lietas materiālus un izvērtējot atbildētājas pretprasības pieteikumā un apelācijas sūdzībā izteiktos apgalvojumus, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka lietā nav pierādījumu, kas apliecinātu atbildētājas apgalvojumu ticamību un pamatotību. Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai atbildētājai savi apgalvojumi jāpierāda ar lietā esošiem pierādījumiem. Saskaņā ar šī likuma 190.pantu tiesas spriedums var būt pamatots tikai uz apstākļiem, kas pamatoti ar atbilstošiem pierādījumiem, līdz ar to atbildētājas viedoklis, ja tas nav pierādīts, nevar būt pamats pretprasības apmierināšanai. Vienlaikus Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība ir pamatota un pierādīta – lietā iesniegts līgums un vienošanās, konta izraksti un parāda aprēķins, no kura secināms, ka atbildētājas saistības nav pilnībā izpildītas, kā arī secināms neizpildītās saistības apmērs, un šie apstākļi ir vispusīgi un pareizi novērtēti pirmās instances tiesas procesā.

Savukārt saistībā ar pretprasībā pieteikto prasījumu par zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzību Civillietu tiesas kolēģija atzīst par pamatotu pirmās instances tiesas sprieduma secinājumu, ka lietā nav pierādīta prasītāja prettiesiskas neatļauta darbība, kas būtu cēloniskā sakarībā ar kaitējumu, kas būtu nodarīts atbildētājai, kā rezultātā būtu radies atlīdzināšanas pienākums. Morālā kaitējuma un zaudējumu pierādīšanas pienākums gulstas uz to lietas dalībnieku, kas līdz attiecīgā kaitējuma atlīdzināšanu, kā to paredz Civillikuma 1635.panta trešā daļa un 1787.pants. Atbildētājas prasījums par morālā kaitējuma un zaudējumu atlīdzības piedziņu ir formulēts vispārīgi un atbildētāja nav iesniegusi atbilstošus pierādījumus, no kuriem tiesa varētu izsecināt kaitējuma nodarīšanas faktu, tiesas pienākums nav lietas dalībnieka vietā piepildīt prasījumu ar konkrētu saturu.

[15.] Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Prasītājs savā prasības pieteikumā lūdzis noteikt tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no neatmaksātās pamatparāda summas. Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka šāds prasījums ir pamatots un atbilst Civillikuma 1765.panta nosacījumiem.

[16.] Pirmās instances tiesa ir piedzinusi no atbildētājas ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 23,34 apmērā, taču papildu šiem izdevumiem

ir piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas radušies apelācijas instances tiesas procesā.

Saistībā ar lietas izskatīšanu apelācijas instances tiesā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,51 (2.sējums, lietas lapa 3). Līdz ar to no atbildētājas valsts ienākumos ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 27,85.

[17.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu Civillietu tiesas kolēģija nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1], 432, 433.pantu, Civillietu tiesas kolēģija,

**nosprieda**

apmierināt AS "NORVIK BANKA" prasību pret /pers. E/ par parāda piedziņu un noraidīt /pers. E/ pretprasību par prasījuma atzīšanu par neesošu, zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu AS "NORVIK BANKA" reģistrācijas numurs 40003072918, neatmaksāto atļauto kredītu EUR 6 545,21 (seši tūkstoši pieci simti četrdesmit pieci euro, 21 cents), neatmaksāto neatļauto kredītu EUR 185,07 (viens simts astoņdesmit pieci euro, 7 centi), līgumiskos procentus EUR 667,81 (seši simti sešdesmit septiņi euro, 81 cents) par laika periodu no 2009.gada 14.aprīli līdz 2009.gada 2.oktobrim, līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu EUR 52,75 (piecdesmit divi euro, 75 centi) par laika periodu no 2009.gada 14.aprīļa līdz 2009.gada 2.oktobrim, līgumsodu par maksājumu kavējumu EUR 593,81 (pieci simti deviņdesmit trīs euro, 81 cents) par laika periodu no 2009.gada 14.aprīļa līdz 2009.gada 2.oktobrim, tiesas izdevumus EUR 375,30 apmērā, kopā piedzīt naudas summu EUR 8 419,94 (astoņi tūkstoši četri simti deviņpadsmit euro, 94 centi).

Noteikt AS "NORVIK BANKA", reģistrācijas numurs 40003072918, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās, bet nesamaksātās pamatparāda summas.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 27,85 (divdesmit septiņi euro, 85 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa veicama pēc sekojošiem rekvizītiem: saņēmējs Tiesu administrācija, reģistrācijas numurs 90001672316, saņēmēja banka Valsts kase, bankas kods TRELLV22, konta numurs LV51 TREL 2190 4580 1900 0, maksājuma mērķi jānorāda dati lietas identificēšanai.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2016.gada 23.maijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Zaļā

Tiesnese S.Beļajeva

Tiesnese L.Grauda